Київський національний університет імені Тараса Шевченка Факультет комп'ютерних наук та кібернетики Кафедра системного аналізу та теорії прийняття рішень

Звіт з лабораторної роботи № 3 на тему:

«Стековий процесор» та «Представлення даних у форматі чисел з плаваючою точкою»

Варіант 12

Студента другого курсу групи К-23(2) Міщука Романа Андрійовича Факультету комп'ютерних наук та кібернетики

1. Постановка задачі

1.1. Задача

Необхідно розробити програму представлення введеного у діалозі десяткового числа у експоненціальній формі у визначеного варіантом форматі ЧПТ. Вимоги до програми:

- 1. ЧПТ має представлятися з побітною розшифровкою і у зручному для аналізу вигляді (окремо знак мантиси, окремо біти характеристики, окремо неявний біт і окремо біти мантиси).
- 2. ЧПТ має представлятися, якщо це можливо, у нормалізованій формі (для ненормалізованого представлення використовувати рекомендації IEEE 754).
- 3. При запуску програми вона має зразу вивести ряд стандартних представлень ЧПТ та їх 10-еквівалентів, а потім запропонувати користувачу у діалозі ввести 10-число і вивести його у форматі ЧПТ. Для 10-числа має бути такий синтаксис: ±ц,ц...цЕ±ц...ц. Знак "+" може опускатися та знак експоненти може бути як у верхньому, так і у нижньому регістрах.
- 4. Стандартними представленнями (у вигляді форматного представлення ЧПТ та його 10-еквіваленту) мають бути такі значення:
 - а. мінімальне за абсолютною величиною ненульове представлення;
 - b. максимальне додатнє представлення;
 - с. мінімальне від'ємне представлення;
 - d. число +1,0E0;
 - e. значення +∞;
 - f. значення -∞;
 - g. будь-який варіант для ненормалізованого ЧПТ;
 - h. будь-який варіант для NaN-значення.

1.2. Задачі варіанту

Індивідуальний варіант завдання: 12.

- 1) Для представлення чисел з плаваючою крапкою у пам'яті відводиться 43 біти: 11 для експоненти, 31 для мантиси та 1 для знаку числа.
- 2) Після написання імітаційної моделі, на її основі необхідно реалізувати програму, яка б рахувала значення функції F(a,b)=a*b/(b+2.4).
- 3) Стек складається із 8 регістрів, кожен з яких зберігає число з плаваючою точкою.

1.3. Рекомендації щодо виконання роботи

ЧПТ має представлятися згідно рекомендацій ІЕЕЕ 754, зокрема:

- нормалізована мантиса має представлення 1,bbb...b (де одиниця цілої частини є неявним бітом)
- нульове значення ЧПТ має всі нулі у мантисі та характеристиці;
- якщо у полі мантиси всі нулі, а у характеристиці всі одиниці, то це $\epsilon + \infty$ чи $-\infty$ у залежності від знаку числа;
- ненормалізоване представлення має нульову характеристику та ненульову мантису; але справжнє значення порядку при цьому має дорівнювати мінімальному для формату значенню; неявний біт приймається рівним нулю;
- якщо характеристика із одиниць та ненульова мантиса, то це NaNзнaчeння (незвичайна числова величина).

2. Реалізація

2.1. Регістри та пам'ять

Модель використовує 5 регістрів стану виконання програми та стек, що складається із 8 регістрів плаваючої точки. При цьому, стек реалізовано модульним чином: при видаленні якого-небудь елементу, вказівних на вершину просто зрушується назад; якщо при додаванні чергового елементу відбувається вихід за рамки стеку, значення записується в найнижчий регістр, таким чином здійснюючи цикл. Таке рішення прийнято зважаючи на покращення швидкодії та уникнення помилок виконання. Перелік регістрів стану виконання:

- **IR** регістр команди, що наразі виконується (відображається у вигляді рядка команди);
- РС лічильник команд (порядковий номер рядка команди) (відображається у десятковому вигляді);
- TC лічильник тактів (відображається у десятковому вигляді);
- RS регістр стану (відображається у двійковому вигляді).
- **SL** регістр, що вказує на індекс вершини стеку(відображається у двійковому вигляді).

2.2. Команди

Усього було реалізовано 4 команди для роботи із стеком та 4 арифметичні команди:

Команди для роботи із пам'яттю:

• **push** const – додавання нового елементу на вершину стеку;

- рор видалення найвищого елементу стеку;
- dup дублювання найвищого елементу стеку;
- rev реверсування двох найвищих елементів стеку.

Різновиди арифметичних команд:

• add, sub, mul, div — виконує відповідну арифметичну операцію, та записує результат у передостанній елемент стеку. При цьому лівим операндом команди виступає передостанній елемент, а правим — останній (найвищий).

3. Демонстрація роботи

3.1. Програма

Для демонстрації роботи була написана невеличка програма, яка рахує значення виразу F(a,b)=a*b/(b+2.4). Вона має ось такий вигляд:

```
# F(a,b)=a*b/(b+2.4)
#
# a = 12.5
# b = -7.81E1

push -7.81E1
dup
push 12.5
mul
rev
push 2.4
add
div
```

При цьому в зазначеному коді використовуються більшість із реалізованих команд.

3.2. Результат роботи в системі

Результат роботи програми під час запуску в головній системі комп'ютера:

```
Double demo:
Loading and starting the program:
Total program length: 8 lines
Starting debug:
Stack state:
```

```
PC = 0
TC = 0
RS = 00000000
Stack state:
PC = 0
TC = 1
RS = 00000001
LS = 0
-----
______
IR = dup
Stack state:
PC = 1
TC = 0
RS = 00000001
LS = 0
IR = dup
Stack state:
1100000001010011100001100110011001100110011 -78.1
PC = 1
TC = 1
RS = 00000001
LS = 1
Stack state:
```

```
110000000101001110000110011001100110011 -78.1
PC = 2
TC = 0
RS = 00000001
LS = 1
-----
Stack state:
1100000001010011100001100110011001100110011 -78.1
1100000001010011100001100110011001100110011 -78.1
PC = 2
TC = 1
RS = 00000000
LS = 2
IR = mul
Stack state:
1100000001010011100001100110011001100110011 -78.1
110000000101001110000110011001100110011 -78.1
PC = 3
TC = 0
RS = 00000000
LS = 2
______
IR = mul
Stack state:
1100000001010011100001100110011001100110011 -78.1
PC = 3
TC = 1
RS = 00000001
LS = 1
-----
-----
IR = rev
```

```
Stack state:
110000000101001110000110011001100110011 -78.1
PC = 4
TC = 0
RS = 00000001
LS = 1
-----
IR = rev
Stack state:
PC = 4
TC = 1
RS = 00000001
LS = 1
Stack state:
PC = 5
TC = 0
RS = 00000001
LS = 1
_____
Stack state:
1100000001010011100001100110011001100110011 -78.1
PC = 5
TC = 1
RS = 00000000
```

```
LS = 2
IR = add
Stack state:
110000000101001110000110011001100110011 -78.1
PC = 6
TC = 0
RS = 00000000
LS = 2
TR = add
Stack state:
010000000000011001100110011001100110011001 2.4
PC = 6
TC = 1
RS = 00000001
LS = 1
IR = div
Stack state:
010000000000011001100110011001100110011001 2.4
PC = 7
TC = 0
RS = 00000001
LS = 1
IR = div
Stack state:
010000000000011001100110011001100110011001 2.4
```


PC = 7 TC = 1

RS = 00000000

LS = 0

4. Код програми

4.1. program.txt

```
# Computing (a \% c) \% (c \% b)
\# a = 32048
\# b = 287
\# c = 7298
# store a, b, c
set_c 32048
dump_ca 0
set_c 287
dump_ca 1
set_c 7298
dump_ca 2
# c % b
load_ca 2
mod_ca 1
dump_ca 3
#а%с
load_ca 0
mod_ca 2
# result
mod_ca 3
```

4.2. LAB3.cpp

```
#include <iostream>
#include <string>
#include <vector>
#include <fstream>
#include "bit type.h"
#include "processor.h"
using namespace std;
vector<string> read_file(string filename = "program.txt")
    ifstream file(filename, ios_base::in);
    vector<string> ret{};
    string buff;
    while (getline(file, buff))
        if (buff.empty() \mid\mid buff[0] == '#' \mid\mid buff[0] == '\r') continue;
        ret.push_back(buff);
        //cout << buff << "\n";
    file.close();
    return ret;
}
int main()
    bit_type buff;
    cout << "Double demo:\n";</pre>
    buff.set_abs_min();
    cout << buff.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    buff.set max();
    cout << buff.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    buff.set_min();
    cout << buff.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    buff.set double(1);
    cout << buff.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    buff.set_infty();
    cout << buff.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    buff.set minfty();
    cout << buff.get bit string() << " " << buff.get double() << "\n";</pre>
    buff.set_double(5);
    bit_type non_norm = buff.to_non_normalized();
    cout << non_norm.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    buff.set_nan();
    cout << buff.get_bit_string() << " " << buff.get_double() << "\n";</pre>
    cout << "\nLoading and starting the program:\n";</pre>
    auto program = read_file();
    processor p(program);
    cout << p.get_program_info() << "\nStarting debug: \n";</pre>
    while (p.do_tick())
        cout << p.get_state();</pre>
        p.end_tick();
```

```
cin.get();
}
```

4.3. processor.h

```
#pragma once
#include <vector>
#include <stack>
#include <string>
#include <sstream>
#include <map>
#include "bit_type.h"
#include "mod_stack.h"
/// <summary>
/// Stack-processor model
/// </summary>
class processor
{
private:
    static constexpr short stack_size = 8;
    mod_stack<bit_type> stack;
    static const unsigned int tc_num = 2;
    unsigned int PC, TC, RS, SL;
    struct command
    {
        enum name_t : unsigned int
            push, pop,
             add, sub, mul, div,
            dup, rev,
            COUNT
        static std::map<name_t, const char*> name_map;
        name_t name;
        bit_type val;
        std::string str() const;
        bool has_val() const;
    } IR;
    std::vector<std::string> program;
public:
    processor(std::vector<std::string> program, size_t ram_size = 10);
    bool do tick();
    void end tick();
    std::string get_state() const;
    std::string get_program_info() const;
};
```

4.4. processor.cpp

```
#include "processor.h"
#include <iomanip>
#include <algorithm>
using namespace std;
std::map<processor::command::name_t, const char*> processor::command::name_map{
       {push, "push"}, {pop, "pop"}, {add, "add"}, {sub, "sub"}, {mul, "mul"}, {div, "div"},
{dup, "dup"}, {rev, "rev"}
};
std::string processor::command::str() const
       stringstream ret;
       ret << name_map[name];
if(has_val()) ret << " " << val.get_bit_string() << " " << val.get_double();</pre>
       return ret.str();
}
bool processor::command::has_val() const
{
       return name == push;
}
processor::processor(vector<string> program, const size_t ram_size):
       PC(0), TC(0), RS(0), IR(), SL(), stack(stack_size)
       this->program = move(program);
}
bool processor::do_tick()
       if (PC >= program.size()) return false;
       if (TC == 0)
       {
              // Parsing command data from string
              stringstream s;
              s << program[PC];</pre>
              string str_name;
              s >> str_name;
              unsigned int name = 0;
              while (
                     strcmp(str name.c str(), command::name map[(command::name t)name]) != 0
&&
                     name < command::name_t::COUNT</pre>
                     ) name++;
              IR.name = (command::name_t)name;
              if (IR.has_val())
              {
                     double buff;
                     s >> buff;
                     IR.val.set_double(buff);
              }
       else if (TC == 1)
              switch (IR.name)
              case command::push:
                     stack.push(IR.val);
                     break;
```

```
case command::pop:
                     stack.pop();
                     break;
              case command::add:
                     bit_type a = stack.pop();
                     auto b = &stack.top();
                     b->set_double(b->get_double() + a.get_double());
                     break;
              }
              case command::sub:
              {
                     bit type a = stack.pop();
                     auto b = &stack.top();
                     b->set_double(b->get_double() - a.get_double());
              }
              case command::mul:
                     bit_type a = stack.pop();
                     auto b = &stack.top();
                     b->set_double(b->get_double() * a.get_double());
                     break;
              }
              case command::div:
                     bit_type a = stack.pop();
                     auto b = &stack.top();
                     b->set_double(b->get_double() / a.get_double());
                     break;
              case command::dup:
                     stack.duplicate();
                     break;
              case command::rev:
                     stack.swap();
                     break;
              RS = stack.top().get_sign();
              SL = stack.get_head();
       return PC < program.size();</pre>
void processor::end_tick()
       if (TC == tc_num - 1) PC++;
      TC++;
      TC %= tc_num;
string to_binary(unsigned int n, size_t size)
       stringstream s;
      while (n > 0)
              s << n % 2;
              n >>= 1;
       }
      string ret = s.str();
      reverse(ret.begin(), ret.end());
       ret = ((size - ret.size() > 0) ? string(size - ret.size(), '0') : "") + ret;
       /*for (int i = bitmem::item_size - 8; i > 0; i -= 8)
             ret.insert(i, 1, '.');*/
      return ret;
}
std::string processor::get state() const
```

```
{
       static constexpr auto delim = "-----\n";
       stringstream ss;
       ss << delim << "IR = " << IR.str() << "\n\n";</pre>
       ss << "Stack state:\n";</pre>
       const auto stack_iter = stack.get_vector();
       for (short i = stack_size - 1; i >= 0; i--) {
              ss << (((short )SL == i) ? ">" : " ");
              ss << (*stack_iter)[i].get_bit_string() << " ";
ss << (*stack_iter)[i].get_double() << "\n";</pre>
       }
       ss << "\n";
       ss << "PC = " << PC << "\n";
       ss << "TC = " << TC << "\n";
       ss << "RS = " << to_binary(RS, 8) << "\n";
       ss << "LS = " << SL << "\n";
       if (TC == tc_num - 1) ss << delim;</pre>
       return ss.str();
}
std::string processor::get_program_info() const
       stringstream ret;
       ret << "Total program length: " << program.size() << " lines\n";</pre>
       return ret.str();
}
```

4.5. bit_type.h

```
#pragma once
#include <string>
/// <summary>
/// The memory structure:
///
///
       0..0sHHHH..HHHMMMMM..MMMM
      Direction of indexing<---
///
                            3210
///
///
///
      where
///
      0 - zero bits
      s - sign bit
///
    H - exponent bit
///
/// M - digits bit
///
/// Special values reference:
///
      s H
             Μ
                      label
      0 00h 000000h Positive zero
///
      1 00h 000000h Negative zero
      0 FFh 000000h Positive infinity
      1 FFh 000000h Negative infinity
      0 FFh >000000h NaN
/// </summary>
class bit_type
{
public:
       static constexpr short digits_len = 31;
       static constexpr short exponent_len = 11;
      static constexpr short exponent_digits_len = exponent_len + digits_len;
      typedef unsigned long long mem_t;
private:
      mem_t data;
       static inline mem_t get_mask(short start, short stop);
public:
      bit_type() : data(0){}
      mem_t get_range(short stop) const;
      mem_t get_range(short start, short stop) const;
      void set_range(short stop, mem_t value);
      void set_range(short start, short stop, mem_t value);
      mem t get sign() const;
      mem_t get_exponent() const;
      mem_t get_digits() const;
      void set_sign(mem_t value);
      void set_exponent(mem_t value);
      void set_digits(mem_t value);
      double get_double() const;
      void set_double(double value);
      void set_double_from_str(std::string str);
      void set_max();
      void set_min();
      void set_abs_min();
      void set_infty();
      void set_minfty();
      void set_nan();
```

```
std::string get_bit_string() const;
bit_type to_non_normalized() const;
};
```

4.6. bit type.cpp

```
#include "bit_type.h"
#include <sstream>
#include <algorithm>
bit_type::mem_t bit_type::get_mask(short start, short stop)
{
       return ((mem_t)1 << stop) - ((mem_t)1 << start);</pre>
}
bit_type::mem_t bit_type::get_range(short stop) const
{
       return get_range(0, stop);
}
bit type::mem t bit type::get range(short start, short stop) const
{
       return (data & get_mask(start, stop)) >> start;
void bit_type::set_range(short stop, mem_t value)
       set_range(0, stop, value);
}
void bit_type::set_range(short start, short stop, mem_t value)
       mem_t mask = get_mask(start, stop);
       data = (data & ~mask) | ((value << start) & mask);</pre>
}
bit_type::mem_t bit_type::get_sign() const
       return get_range(exponent_digits_len, exponent_digits_len + 1);
}
bit_type::mem_t bit_type::get_digits() const
       return get_range(digits_len);
}
void bit_type::set_sign(mem_t value)
       set_range(exponent_digits_len, exponent_digits_len + 1, value);
}
void bit type::set exponent(mem t value)
{
       set_range(digits_len, exponent_digits_len, value);
}
void bit_type::set_digits(mem_t value)
{
       set_range(digits_len, value);
}
bit_type::mem_t bit_type::get_exponent() const
{
       return get_range(digits_len, exponent_digits_len);
}
union mem_t_to_double
{
       bit_type::mem_t bits;
       double floating;
```

```
};
double bit_type::get_double() const
{
       mem_t digits = get_digits() & get_mask(0, 52); // 52
       mem_t exponent = get_exponent() & get_mask(0, 11); // 11
       mem_t sign = get_sign(); // 1
       // TODO: in case, exponent size changes, we need to shift sign bit
       mem_t_to_double ret{ (sign << 63) | (exponent << 52) | (digits << (52 - digits_len))</pre>
};
       return ret.floating;
}
void bit_type::set_double(double value)
{
       mem_t_to_double buff{};
       buff.floating = value;
       // TODO: this thing is adjusted only to the variant's exponent size
       set_range(digits_len, exponent_digits_len + 1, buff.bits >> 52);
       set_range(digits_len, (buff.bits & get_mask(0, 52)) >> (52 - digits_len));
}
void bit_type::set_double_from_str(std::string str)
{ set_double(std::stod(str)); }
void bit_type::set_max()
{
       set_digits((1 << digits_len) - 1);</pre>
       set_exponent((1 << exponent_len) - 2);</pre>
       set_digits(0);
}
void bit_type::set_min()
       set_digits((1 << digits_len) - 1);</pre>
       set_exponent((1 << exponent_len) - 2);</pre>
       set_sign(1);
}
void bit_type::set_abs_min()
       set_digits(1);
       set_exponent(0);
       set_sign(0);
}
void bit_type::set_infty()
       set_digits(0);
       set_exponent((1 << exponent_len) - 1);</pre>
       set_sign(0);
}
void bit_type::set_minfty()
       set_digits(0);
       set_exponent((1 << exponent_len) - 1);</pre>
       set_sign(1);
}
void bit_type::set_nan()
{
       set_digits(1);
       set_exponent((1 << exponent_len) - 1);</pre>
       set sign(0);
```

```
}
std::string to_bite_string(bit_type::mem_t n, short length)
       std::stringstream s;
      for (short i = 0; i < length; i++)</pre>
       {
             s << n % 2;
             n >>= 1;
       std::string ret = s.str();
       std::reverse(ret.begin(), ret.end());
       return ret;
}
std::string bit_type::get_bit_string() const
{
       return to_bite_string(data, exponent_digits_len + 1);
}
bit_type bit_type::to_non_normalized() const
      bit_type ret = *this;
       ret.set_digits((1 << (digits_len - 1)) + (get_digits() >> 1));
       ret.set_exponent(((unsigned) get_exponent()) + 1);
       return ret;
}
```

4.7. mod stack.h

```
#pragma once
#include <vector>
using namespace std;
template<typename T>
class mod_stack: vector<T>
{
private:
       size_t size, head;
public:
       mod_stack(size_t size);
       void push(T el);
       T pop();
       T& top();
       void swap();
       void duplicate();
       size_t get_head() const;
       const vector<T>* get_vector() const;
};
template <typename T>
mod_stack<T>::mod_stack(size_t size) : vector<T>(size)
{
       this->size = size;
       this->head = size - 1;
}
template <typename T>
void mod_stack<T>::push(T el)
{
       head = (head + 1) \% size;
       (*this)[head] = el;
}
template <typename T>
T mod_stack<T>::pop()
{
       size_t buff_head = head;
       head = (head - 1) % size;
       return (*this)[buff head];
}
template <typename T>
T& mod_stack<T>::top()
{
       return (*this)[head];
}
template <typename T>
void mod_stack<T>::swap()
{
       std::swap((*this)[head], (*this)[(head - 1) % size]);
}
template <typename T>
void mod_stack<T>::duplicate()
{
       push(top());
```

```
template <typename T>
size_t mod_stack<T>::get_head() const
{
    return head;
}

template <typename T>
const vector<T>* mod_stack<T>::get_vector() const
{
    return this;
}
```